

Stowarzyszenie „U Siemachy”

Stowarzyszenie „U Siemachy” jest pozarządową organizacją pożytku publicznego, realizującą cele skierowane na wielopłaszczyznową pomoc dziecku i jego rodzinie. Rozbudowana sieć placówek Stowarzyszenia „U Siemachy” tworzy zwarty i stabilny system wsparcia. W prowadzonych przez Stowarzyszenie placówkach opiekuńczo-wychowawczych (sześć Dziennych Ośrodków Socjoterapii, dwa Rodzinne Domy Dziecka, Młodzieżowa Grupa Usamodzielnienia) wychowuje się ponad 1000 młodych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, którzy otrzymują wsparcie materialne, psychologiczne, edukacyjne.

Wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych są również dzieci i młodzież niepełnosprawna. Aktualnie pod opieką Stowarzyszenia „U Siemachy” są trzy osoby niepełnosprawne z chorobą Downa oraz siedem osób z orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu lekkim w wieku od 11 do 18 lat. Mają oni możliwość skorzystania z całej oferty warsztatów psycho-edukacyjnych, jak również ze wsparcia materialnego.

Wśród różnorodnych projektów społeczno-kulturalnych, zrealizowanych przez Stowarzyszenie „U Siemachy” znajdują się również działania, skierowane do grupy osób niepełnosprawnych. W ramach projektu pod nazwą „Kulturalnie i sportowo – zawsze na wesoło” (grudzień 2006), którego adresatami była młodzież niepełnosprawna oraz młodzi ludzie ze środowisk defaworyzowanych społecznie zostały zrealizowane integracyjne warsztaty sportowe, rekreacyjne, kulinarne, a także zajęcia z hipoterapii i dogoterapii. Wychowankowie Dziennego Ośrodka Socjoterapii pełnili funkcję asystentów opiekunów, co polegało na bieżącej pomocy w czynnościach porządkowych, organizacyjnych poszczególnych zajęć i opiekuńczych względem osób niepełnosprawnych. Wszyscy uczestnicy wyjazdu brali czynny udział w przygotowaniu posiłków i pracach porządkowych zgodnie z ustalonym grafikiem dyżurów. Zrealizowany projekt przyniósł przewidywane efekty wychowawcze. Nawiązane relacje, przy wyraźnie zaznaczonej roli wspierania w codziennych czynnościach osób niepełnosprawnych przez wycho-

wanków DOS, stworzyły podstawę do budowania prawidłowych postaw społecznych. Możliwość współuczestniczenia osób niepełnosprawnych z rówieśnikami w organizowaniu codziennego życia, znacznie usprawniła ich umiejętności społeczne, jednocześnie stwarzając im przestrzeń bezpiecznego dialogu z rówieśnikami z innych środowisk. Dzięki obecności pedagogów i psychologa wszystkie bieżące trudności w budowaniu wzajemnych relacji były monitorowane i rozwiązywane na podstawowym etapie, co pozwoliło uniknąć powstaniu jakichkolwiek konfliktów pomiędzy uczestnikami projektu.

Stowarzyszenie „U Siemachy” od kilku lat współpracuje z Domem Pomocy Społecznej „Na Przedwiośniu” w Międzylesiu, którego działania skierowane są do osób o różnym stopniu upośledzenia umysłowego. Wśród zrealizowanych wspólnie projektów znajdują się wyjazdy wakacyjne i zimowe, spotkania integracyjne, a także uczestnictwo w bożonarodzeniowym projekcie artystycznym w Oedheim (Niemcy) we współpracy z Polsko-Niemiecką Wymianą Młodzieży. Kontakty między instytucjami pozwoliły wypracować skuteczne procedury komunikacji i zasady współpracy.

Spotkania niepełnosprawnych podopiecznych z Domu Pomocy Społecznej oraz wychowanków z placówek Stowarzyszenia „U Siemachy” rozwinęły u obu grup umiejętności współdziałania oraz przyczyniły się do zwiększenia umiejętności społecznych.

W bieżącym roku Stowarzyszenie „U Siemachy” we współpracy z Domem Pomocy Społecznej „Na Przedwiośniu” w Międzylesiu planuje realizację projektu integracyjnego TABOO, skierowanego do zaniedbanej społecznie młodzieży oraz osób niepełnosprawnych. Realizowany w obrębie partnerstwa międzysektorowego projekt ma służyć aktywizacji grup docelowych poprzez długotrwałe prace nad spektaklem teatralnym, który zostanie wystawiony na scenach teatrów w Warszawie i Krakowie. Rezultatem operacyjnym projektu będzie premiera widowiska muzyczno-teatralnego w Małopolsce i na Mazowszu, a także stworzenie modelu współpracy w ramach partnerstwa podmiotów z sektora publiczno-państwowego: organizacja pozarządowa, dom pomocy społecznej, teatr.

Katarzyna Mucha
Stowarzyszenie „U Siemachy”

Stowarzyszenie SKRZYDŁA

Centrum Terapii, Sztuki i Integracji

31-836 Kraków, os. Jagiellońskie 34/35A
tel. (0-12) 649 78 46, tel. kom. 0- 507 153 679
e-mail: teatrtrocheinny@wp.pl

Stowarzyszenie Skrzydła-Centrum Terapii, Sztuki i Integracji jest młodą organizacją, która została zarejestrowana 31.10 2003 roku, jednak działalność osób przez które zostało powołane do życia trwa już kilka lat, zwłaszcza na polu psychoterapii, psychoedukacji, psychoprofilaktyki oraz terapii poprzez sztukę, a zwłaszcza poprzez teatr osób niepełnosprawnych i grup marginalizowanych.

Odbiorcami działań są osoby i grupy zagrożone społeczną marginalizacją, a zatem:

- Osoby niepełnosprawne fizycznie i intelektualnie
- Osoby zaburzone i chore psychicznie
- Dzieci i młodzież sprawiająca trudności, ale także zdrowa i uzdolniona
- Rodziny niewydolne wychowawczo
- Osoby bezrobotne, samotne
- Seniorzy
- Osoby znajdujące się w trudnych momentach życiowych, kryzysach

- Instruktorzy, pedagodzy, nauczyciele, psychologowie, pracownicy socjalni, wolontariusze i inne osoby pracujące z osobami i grupami zagrożonymi wykluczeniem społecznym

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

- Prowadzenie warsztatów twórczych (teatralnych, tanecznych, dramowych, plastycznych, muzycznych, literackich, dziennikarskich, filmowych, fotograficznych)
- Prowadzenie warsztatów i treningów psychologicznych (asertywności, twórczości, komunikacji interpersonalnej, mnemotechnik – szybkiej nauki, rozwoju osobistego, integracyjne, relaksacyjne, psychorysunek)
- Prowadzenie warsztatów antydyskryminacyjnych – przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na różne przyczyny
- Prowadzenie szkoleń i warsztatów doskonalących dla nauczycieli, pedagogów, psychologów, pracowników socjalnych, trenere-

rów, instruktorów terapii zajęciowej, wolontariuszy i innych osób zajmujących się pracą z osobami i grupami defaworyzowanymi (przykładowa tematyka: wypalenie zawodowe, praca z trudnymi klientami i grupami, dynamika grupowa i proces grupowy, superwizja grupowa i indywidualna itp.)

- Psychoedukację (wykłady i warsztaty)
- Psychoprophylaktykę (przeciwdziałanie patologiom społecznym, narkomanii, alkoholizmowi i innym uzależnieniom, przemocy, agresji, wagarom)
- Psychoterapia (indywidualna, grupowa, rodzinna) w orientacji psychodynamicznej, psychodrama, psychoanaliza Jungowska, choreoterapia.

Specjalizujemy się w prowadzeniu warsztatów twórczych i psychologicznych przy użyciu technik: Forum Theater, psychodrama wg Moreno, socjometria, role playing.

Przy Stowarzyszeniu działa integracyjna grupa teatralna Teatr trochę Inny, w której aktorami są osoby i grupy zagrożone wykluczeniem społecznym (osoby niepełnosprawne fizycznie, psychicznie i intelektualnie, młodzież, seniorzy itp.). Pierwszy

spektakl zespołu „Mały Książę” zdobył 1. nagrodę na ponad 70 zespołów uczestniczących w Krakowskich Spotkaniach Artystycznych Gaudium (2003), oraz brał udział w Międzynarodowym Biennale Terapia i Teatr (2004) i w Międzynarodowej Parafiadzie Dzieci i Młodzieży (2003).

Najważniejsze projekty Stowarzyszenia:

- Pierwszy spektakl pt. „Mały Książę” Teatru trochę Innego, działającego pod patronatem Stowarzyszenia zdobył 1. nagrodę na ponad 50 zespołów uczestniczących w Krakowskich Spotkaniach Artystycznych Gaudium (2003), oraz brał udział w Międzynarodowym Biennale Terapia i Teatr (2004) i w Międzynarodowej Parafiadzie Dzieci i Młodzieży (2003) – dotacja Wydz. Kultury i Dziedz. Narodowego UM Krakowa.
- Projekt Integracji Teatralnej – integracja poprzez teatr młodzieży zdrowej (ze Szkoły Podstawowej nr 101 w Krakowie) oraz niepełnosprawnej (z Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krakowie) – 2004 – Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UM Krakowa.
- Od 2005 Stowarzyszenie uczestniczy także w akcjach „Zima

w mieście” i „Lato w mieście”, prowadząc w okresie wakacji i ferii zimowych warsztaty twórcze dla dzieci i młodzieży pozostających w mieście – dotacja Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa.

- W okresie 08.2004 – 08.2005 Stowarzyszenie uczestniczyło w projekcie „Sztuka dla harmonii społecznej” wraz z partnerską organizacją wiodącą Bieleckie Stowarzyszenie Artystyczne Teatr Grodzki. Projekt zakończył się wspólną publikacją obu organizacji pt. „Teatr i terapia. Proces artystyczny – proces grupowy” (2005) – dotacja Fundacji Batorego i Stowarzyszenia Wybrzeżak.
- Projekt szkolenia i zaadaptowania w Polsce metody Psychodramy wg Moreno do pracy, terapii i rozwoju osób z dysfunkcją intelektualną (od 2004 – sześćoletnie szkolenie) – dotacja Fundacji J&S Pro Bono Poloniae.
- Obecnie w przygotowaniu spektakl teatralny oparty na jednoaktówkach Samuela Becketta, w którym aktorami są osoby niepełnosprawne fizycznie i intelektualnie (premiera zaplanowana na 2007 rok) – Min. Kultury i Sztuki.

- Partnerstwo z Biurem Inicjatyw Międzynarodowych z Krakowa – uczestnictwo w Programie Młodzież UE (akcja 5) – prowadzenie warsztatów teatralnych dla pracowników młodzieżowych organizacji z 12 krajów europejskich, na temat wielokulturowości europejskiej, antydyskryminacji, edukacji nieformalnej (przy użyciu technik: teatr forum, role playing, drama, socjometria, podstawowe ćwiczenia teatralne) – 2006 – Program Młodzież UE.
- VII Tydzień Osób Niepełnosprawnych „Kocham Kraków z wzajemnością” – współorganizacja; pokaz spektaklu „Mały Książę” w Teatrze Groteska – 2006 – Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Miasta Krakowa

Ponadto dla klienta biznesowego prowadzimy innowacyjne szkolenia, warsztaty i treningi grupowe, a także coaching indywidualny i grupowy.

*Rachela Molicka
Stowarzyszenie Skrzydła*

Fundacja Sztuki Osób Niepełnosprawnych

W święto Narodowe 11 listopada ubiegłego roku w Teatrze imienia Juliusza Słowackiego w Krakowie, odbyła się coroczna uroczystość wręczenia nagród Fundacji **Pro Publico Bono – 2006**.

Laureatem I Nagrody w kategorii: **Dzieła na Rzecz Kultury i Dziedzictwa Narodowego**

została

Fundacja Sztuki Osób Niepełnosprawnych w Krakowie

za organizację dziewięciu edycji Międzynarodowego Biennale Sztuk Plastycznych.

To prestiżowe wyróżnienie przypadło w 15 rocznicę jej powstania. Zaczęło się skromnie: od organizacji konkursu plastycznego przez grupę przyjaciół śp. red. **Wojciecha Tatarczucha**. Człowieka, obdarzonego ogromną energią życiową, pełnego inwencji i „siły przebicia”, jakby na przekór wielkim mobilnym ograniczeniom po przebytej chorobie polio.

Duże powodzenie konkursu ujawniły fakt, że nawet wówczas, w pierwszych latach trudnej transformacji, przy ogromnym niedostatku, nie wolno było zaniedbywać potrzeb duchowych bardzo licznych niestety grup ludzi nie-

pełnosprawnych mających utrudniony, bądź nie mających wcale dostępu do sztuki, do jej uprawiania, do korzystania z jej dóbr.

Artykulacja i spisanie tych spraw stało się niemal samoistnie gotowym statutem Fundacji Sztuki Osób Niepełnosprawnych, która wkrótce została formalnie zarejestrowana w 1991 roku.

A potem zaczęła się żmudna praca, bez własnej siedziby i w zasadzie bez środków, o które trzeba było uparcie walczyć. A trzy lata później nagle Wojtka zabrakło..., serce nie wytrzymało.

Na szczęście niezwykle fortunną kontynuatorką okazała się **Helena Maślana**, niezwykle pracowita, systematyczna i... uparta. A właśnie upór i konsekwencja są cechami niezwykle niezbędnymi w pełnieniu funkcji prezesa i głównego organizatora prac Fundacji. Biennale i jego dziewięć edycji jest pozycją szczególną. Wysoki poziom prezentowanych prac i globalny nieomal zasięg, poparty dobrą organizacją, znalazły powszechne uznanie. Ale obok tego cyklicznego ważna jest praca na codzień, która w ciągu minionych piętnastu lat składa się na nie- mały dorobek:

- ponad 350 wystaw plastycznych indywidualnych i zbiorowych niepełnosprawnych twórców, amatorów i profesjonalistów,
  - otwarcie w 1999 roku galerii sztuki osób niepełnosprawnych „Stańczyk”
  - organizowanie corocznie ogólnopolskich konkursów literackich,
  - działalność wydawnicza: kwartalniki artystyczne „Słowem i Kształtem”, książki, kartki pocztowe, katalogi, plakaty, kalendarze itp.,
  - art-terapia i edukacja. W tym zakresie zorganizowano Studium Wiedzy o Sztuce dla osób niepełnosprawnych przy Politechnice Krakowskiej (163 absolwentów z całej Polski otrzymało świadectwa ukończenia Studium)
  - warsztaty plastyczne i literackie,
  - turnusy art-terapii i plenery, w tym „podziemne” o zasięgu międzynarodowym, wspólnie z Muzeum Żup Krakowskich w kopalni soli w Wieliczce,
  - Grupa teatralna „Stańczyk”,
  - Centrum Informacji Kulturalnej dla Osób Niepełnosprawnych przy Galerii „Stańczyk” w Krakowie przy ulicy Królewskiej 94,
  - Centrum Informacji dla Osób niepełnosprawnych przy MOWIS w Nowej Hucie.
  - współpraca z pokrewnymi organizacjami pozarządowymi w kraju i za granicą,
  - udział w przygotowywaniu projektów dotyczących osób niepełnosprawnych z instytucjami samorządowymi,
  - współorganizowanie imprez artystycznych np. festiwalu „Kocham Kraków z wzajemnością”
- Helena Maślana wspierają współpracownicy, choć ich liczba wydaje się nieproporcjonalnie mała w stosunku do dokonań. Należą do nich między innymi panie **Justyna Kieresińska, Jadwiga Mazur, Dorota Maślana, Janusz Kopczyński, Danuta Zajda, Teresa i Piotr Chornikowscy, Sława Bednarczyk**, panowie **Jan Stopczyński, Ryszard Rodzik**, jeden z założycieli Fundacji – **Andrzej Gerlach** i kilkoro innych.
- W kręgu oddziaływania Fundacji znajduje się około trzech tysięcy osób niepełnosprawnych, nie licząc szerokiej publiczności na imprezach artystycznych i czytelników jej publikacji.
- Więcej bieżących i archiwalnych informacji można znaleźć na stronie domowej Fundacji pod adresem: <http://www.idn.org.pl/fson>

Integracyjna grupa teatralna „KUCYKI”

Fundacja HIPOTERAPIA jest organizacją pożytku publicznego, działa od 17 lat, prowadząc między innymi kompleksową terapię dzieci niepełnosprawnych, turnusy rehabilitacyjne oraz poradnictwo dla rodzin dzieci niepełnosprawnych. Fundacja opiekuje się blisko 100 dziećmi z różnymi schorzeniami: mózgowym porażeniem dziecięcym, z wieloraką niepełnosprawnością, przepuklinami oponoworodzeniowymi, Zespołem Downa, autyzmem, opóźnieniem psychoruchowym, nadpobudliwością oraz zaburzeniami emocjonalnymi.

W skład działającej w ramach Fundacji Integracyjnej Grupy Teatralnej „Kucyki” wchodzi część dzieci niepełnosprawnych, uczestniczących na co dzień w zajęciach terapeutycznych, a także kilkoro ich zdrowych rówieśników oraz terapeuci i wolontariusze.

Integracyjne zajęcia teatralne pomyślane są nie tylko jako forma terapii przez sztukę. Wszyscy niepełnosprawni aktorzy uczestniczący w zajęciach „Kucyków” zyskują dowartościowanie oraz nowe umiejętności w sferach rozwoju społecznego, emocjonalne-

go, poznawczego, a także w zakresie komunikacji werbalnej.

Zajęcia teatralne dają dzieciom niepełnosprawnym możliwość praktycznego zastosowania umiejętności zdobytych podczas innych zajęć terapeutycznych. Po każdym spektaklu, który jest swoistym „egzaminem” – zarówno dzieci niepełnosprawne, jak i zdrowe, bardziej odważnie, pełniej oraz skuteczniej realizują się w różnych sytuacjach dnia codziennego.

Zdrowe dzieci działające w ramach „Kucyków” aktywnie spędzą swój wolny czas, ucząc się jednocześnie pomagać swoim niepełnosprawnym rówieśnikom.

Od 2003 roku pod kierunkiem pani Jolanty Sedlak działała w Fundacji nieformalna grupa podopiecznych, przygotowujących krótkie występy, prezentowane na okolicznościowych spotkaniach fundacyjnych rodzin.

W 2004 roku – w wyniku przeprowadzonego plebiscytu wśród dzieci – grupa przyjęła nazwę „Kucyki” i od tej chwili jej uczestnicy rozpoczęli bardziej regularną pracę.

Obecnie „Kucyki” mają już za sobą szereg premier i prezentacji w warunkach plenerowych, a także na prawdziwych, profesjonalnych scenach, gdzie zaprezentowano:

- cztery różne programy Jasełek
- inscenizacje legend i bajek m.in. o Królowie Śnieżce, Czerwonym Kapturku, Calineczce, Królowej Śniegu, Kwiecie Paproci
- spektakle słowno-muzyczne pt. „Podróże naszych marzeń”, „Kolorowa jesień”, „Dary jesieni” oraz „Powitanie wiosny”.

W 2006 na IV Przeglądzie Teatralno-Muzycznym „O Buławę Lajkonika” Grupa „Kucyki” wywalczyła nagrodę Dużej Buławy Lajkonika za przedstawienie pt. „Powitanie wiosny” w autorskim opracowaniu pani Małgorzaty Wiechy.

Od ubiegłego roku wszystkie premierowe spektakle wystawiane są w Teatrze Lalki i Aktora „Grotoska” w Krakowie – przy wypełnionej po brzegi widowni.

Każdorazowo widzowie są pod wrażeniem wielkiego zapału, zaangażowania, talentu i ciężkiej pracy młodych aktorów, widocznych w każdej scenie prezentowanych przedstawień.

Sukces każdego spektaklu jest pełnym sukcesem terapii poszczególnych jego uczestników. Dla

każdego dziecka oznacza on jednak coś innego.

Poniżej fragment zadania domowego 11-letniej Kasi Książek, poruszającej się na wózku:

„Mam na imię Kasia, chodzę do czwartej klasy szkoły podstawowej. Od urodzenia jestem chora.

Już osiem lat chodzę na rehabilitację i jazdę konną do Fundacji Hipoterapia. Od kilku lat występuję z „Kucykami”. To jest integracyjna grupa teatralna działająca w Fundacji. Są tam niepełnosprawne dzieci, zdrowe dzieci i dorośli.

Występy sprawiają mi wiele radości, mimo, że przygotowania do nich są trudne i męczące.

Dwa razy w tygodniu spotykam się na próbach z koleżankami-przyjaciółkami. Rozmawiamy i miło spędzamy czas, śpiewamy piosenki.

Bardzo to lubię! Na występy przygotowywane są piękne stroje i dekoracje.

Na ostatnie przedstawienie w Teatrze „Grotoska” przyszło dużo moich znajomych, rodzina i inni ludzie. Usłyszałam bardzo dużo miłych słów, że dobrze zagrałam rolę Misia.

W naszym teatrze „Kucyki” spełniają się marzenia.”

Aleksandra Włodarczyk
Fundacja Hipoterapia

Zajęcia regionalne FAR dla najmłodszych

Każdej soboty około godziny 14.00 przed XXX Liceum Ogólnokształcącym w Krakowie można zauważyć małe zamieszanie. Spory tłumek ludzi kieruje się do budynku szkoły, część z nich podjeżdża samochodem, część autobusem, a niektórzy nawet pociągiem. Wszyscy Ci ludzie zjawiają się w tym miejscu w jednym celu, zjawiają się aby wraz ze swymi pociechami wziąć udział w cotygodniowych zajęciach z Aktywnej Rehabilitacji. Zajęcia rozpoczynają się od powitania wszystkich przez instruktorkę Karolinę Grzyb.

Następnie rodzice usuwają się na bok, sadwając się na skraju hali sportowej, na którą wyjeżdża grupa rozbawionych dzieci. Dziś zajęcia zespołowe, Karolina dzieli dzieci na dwie grupy – „na tych

zajęciach trochę porywalizujemy” – tłumaczy, ustawiając przeszkodę. Każda grupa ma przed sobą rząd palików, zadanie polega na przejechaniu w slalomie 10 metrów w jak najszybszym czasie, ale również z dużą precyzją. Za potrącenie palika, grupa dostaje punkty karne. Na dźwięk gwizdka dzieci ruszają do walki. Wokół słychać doping rodziców, ale i wolontariuszy, którzy również licznie przybyli na zajęcia. Wolontariusze pomagają dzieciom pokonać przeszkody, czasem tylko asekurowają przy trudnych zadaniach. Na twarzach dzieci wyraźnie widać skupienie i ogromną motywację. Kolejny gwizdek oznacza koniec konkurencji – „tym razem wygrała grupa I” – oświadcza Karolina Grzyb.

Zajęcia te podobne do wielu innych organizowanych dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesno szkolnym. Różnią się jedynie tym, iż te organizowane są dla dzieci niepełnosprawnych, które poruszają się przy pomocy wózka inwalidzkiego. Rozszczep kręgosłupa, przepuklina oponowo-rdzeniowa czy uraz rdzenia kręgowego to najczęstsze przyczyny niepełnosprawności. Większość z tych

dzieci urodziła się już z dysfunkcją narządu ruchu i nigdy nie zaznała możliwości samodzielnego poruszania się. Dla nich, ich nogami staje się wózek. Dzięki niemu mogą poruszać się samodzielnie, mogą eksplorować otoczenie, a przede wszystkim uczestniczyć w życiu społecznym.

Oczywiście zanim dziecko będzie w stanie usiąść na wózek musi minąć pewien okres czasu, obecnie można już zakupić wózek nawet dla 3 letniego dziecka. Natomiast do tego momentu jest ono całkowicie zdane na swoich rodziców, to dzięki nim poznaje świat, może dotrzeć jedynie do tych terenów czy rzeczy, które zostaną mu przedstawione lub pokazane przez rodzica. Nie ma ono możliwości jakiegokolwiek samodzielnego badania terenu jak to jest w przypadku dzieci sprawnych. Sprawne dziecko już w okresie jednego roku, może nie tylko samodzielnie podejść i zapoznać się z interesującym go przedmiotem, ale przede wszystkim zaczyna powoli oswajać się z faktem, iż może ono odejść, odseparować się od rodzica, aby po pewnym czasie znów do niego wrócić. W przypadku dzieci z dysfunkcją narządu ruchu sytuacja jest o wiele trudniejsza. Z jednej strony silne ograniczenia motoryczne dziecka,

z drugiej ogromny lęk i obawa rodzica. Bardzo często pomiędzy niepełnosprawnym dzieckiem a jego rodzicem wytwarza się tak silna więź, iż stają się oni niejako jednością. Dziecko, które nigdy nie miało możliwości zaznania samodzielności, indywidualnego poruszania się może wytworzyć w sobie przekonanie, iż rodzic i ono to jedność. Nadopiekuńczość rodzica jest w takim przypadku jak najbardziej zrozumiała, jednak może prowadzić do ograniczania czy spowolnienia rozwoju psychospołecznego dziecka. W przyszłości może mieć ono ogromne problemy w kontaktach z rówieśnikami, czy z samodzielnym pozostaniem np. w szkole.

Fundacja Aktywnej Rehabilitacji organizując zajęcia regionalne jak również obozy aktywnej rehabilitacji stara się pomóc tak niepełnosprawnym dzieciom jak i ich rodzicom. Na zajęciach oprócz

poprawiania swojej kondycji fizycznej, czy nauki prawidłowej jazdy na wózku, dziecko uczy się jak samodzielnie poruszać się po mieście, w jaki sposób samemu pokonywać przeszkody, jak radzić sobie z barierami architektonicznymi. W trakcie zajęć styka się ono z innymi dziećmi, które mają taki sam problem jak ono. Dziecko nie tylko uczy się pracy w grupie, ale również poprzez naśladownictwo rozwija swoje umiejętności.

W tym czasie rodzice mogą wymienić się własnymi doświadczeniami, wesprzeć w problemach, czy poradzić się instruktorów co do doboru wózka, czy rodzaju rehabilitacji dla własnego dziecka. Jednak przede wszystkim rodzice uczą się na tych zajęciach jak pozwolić własnemu dziecku na samodzielność, jak wzmacniać w nim poczucie zaradności i własnej niezależności.

Oprócz zabaw zespołowych takich jak: koszykówka, zabawy z piłką czy zabawa w berka, często na zajęciach pojawiają się takie dyscypliny jak technika jazdy, strzelanie z łuku, jazda po przeszkodach. Prowadzone są

również pogadanki dla rodziców, na temat doboru prawidłowego wózka, profilaktyki odleżyn czy problemów urologicznych. Zajęcia są bezpłatne.

Zajęcia odbywają się w:

XXX Liceum Ogólnokształcącym
Os. Dywizjonu 303, bl. 66
w Krakowie,
w soboty od 14.00 do 18.00

kontakt:

biuro Fundacji Aktywnej
Rehabilitacji, Punkt Aktywizacji
Zawodowej
poniedziałek, środa, piątek
8.00- 15.00
wtorek, czwartek 11.00-18.00

lub od poniedziałku do niedzieli:
Iwona Opalińska
tel. 501-489-008

Wszystkich zainteresowanych gorąco zapraszamy!!!

Mgr Małgorzata Górka

*Fundacja Aktywnej Rehabilitacji,
Kraków*

Praca z rodziną dziecka niepełnosprawnego metodą KONFERENCJI GRUPY RODZINNEJ

Wsparcie rodziny dziecka niepełnosprawnego zdeterminowane jest stopniem społecznej reintegracji tej rodziny. Rodziny wyizolowane, odtrącone społecznie, zamknięte we własnym kręgu, żyją w warunkach braku więzi społecznych i możliwości uzyskania wsparcia społecznego. Brak tego wsparcia ze strony dalszej rodziny oraz środowiska społecznego prowadzi do „wypalania się sił” rodziców dziecka, a w szczególności matek, na których w większości przypadków spoczywa ciężar wychowania i rehabilitacji niepełnosprawnego dziecka. Prowadzi to w konsekwencji do poczucia osamotnienia i niezrozumienia przez innych, zmęczenia, poczucia braku kompetencji, poczucia nieskuteczności, bezradności i apatii.

Integracja społeczna dziecka niepełnosprawnego czy osoby dorosłej powinna odbywać się głównie poprzez rodzinę oraz rozwój jej struktur wewnętrznych. Odpowiedzią na to zapotrzebowanie będzie włączenie do planu pomocy szerszego kręgu rodziny poprzez wykorzystanie metody KONFERENCJI GRUPY RODZINNEJ.

Metoda ta może być definiowana jako spotkanie jak największej ilości członków rodziny w celu rozwiązania problemu, jaki się w niej pojawił. W konferencji uczestniczą dwie grupy osób: rodzina oraz specjaliści. Przez rodzinę pojmujemy się nie tylko rodzinę podstawową, ale również rodzinę dalszą, przyjaciół rodziny, osoby ważne np. sąsiadów. Wśród specjalistów uczestniczących w Konferencji Grupy Rodzinnej wymienia się osobę zgłaszającą, koordynatora oraz fachowców dzielących się wiedzą na tematy związane z problemami występującymi w rodzinie np. dotyczących rehabilitacji, ustalenia rodziny zastępczej, przemocy domowej.

Zastosowanie metody Konferencji Grupy Rodzinnej wymaga poznania jej metodologii, a także doświadczeń pozwalających na zapewnienie bezpiecznego i optymalnego jej wykorzystania w celu rozwiązania problemu, jaki jest w rodzinie. W schematycznym ujęciu można wyróżnić trzy podstawowe etapy metody:

1. Przygotowanie Konferencji Grupy Rodzinnej

2. Spotkanie rodziny na konferencji

3. Realizacja planu i monitorowanie wypełniania ustaleń konferencyjnych.

Na pierwszym etapie – przygotowania – na osoby prowadzące konferencję oczekują dwa podstawowe zadania. Osoba zgłaszająca zajmuje się wstępnym zakwalifikowaniem rodziny do konferencji oraz uzyskaniem od niej zgody na spotkanie rodziny.

Zasadniczym okresem, od którego zależy powodzenie w rozwiązaniu problemu jest przygotowanie spotkania, zadanie, za które ze strony pomocowej jest odpowiedzialny koordynator Konferencji Grupy Rodzinnej. Głównym podmiotem realizującym przygotowanie jest rodzina. Zadaniem koordynatora nie jest radzenie jak rozwiązać problem, a jedynie zachęcenie rodziny do przybycia na konferencję i stworzenia planu rozwiązania sytuacji problemowej. Najważniejsze jest, aby rodzina czuła, że to ona jest organizatorem konferencji a koordynator jedynie zbiera ustalenia lub, jeżeli jest taka potrzeba, negocjuje je między członkami rodziny. W czasie przygotowania następuje:

a. przygotowanie przez rodzinę (przy wsparciu koordynatora) konferencji – m.in. ustalenie listy uczestników, miejsca, godziny spotkania, rodzaju sposobu przygotowania posiłku, który będzie spożywany w czasie konferencji

b. przygotowanie przez koordynatora rodziny podstawowej i dalszej do konferencji (m.in. zapoznanie z metodą, zasadami, celem spotkania)

c. przygotowanie przez koordynatora osoby zgłaszającej do prezentacji problemu w czasie konferencji

d. przygotowanie do konferencji specjalistów zaproszonych na konferencję

Po wielu godzinach przygotowań podjętych przez rodzinę współpracującą z koordynatorem przychodzi dzień, w którym wszyscy się spotykają.

Na początku spotkania koordynator wita obecnych oraz wyjaśnia cel konferencji. Kolejnym punktem konferencji jest:

a. dzielenie się informacjami

Osoba zgłaszająca np. pracownik socjalny przedstawia sytuację, w jakiej znalazła się ro-

dzina. Odpowiada na pytania zadawane przez członków rodziny. Prezentuje także możliwości pomocy jakie oferuje rodzinie system pomocy a także przedstawia specjalistów, którzy mogą wyjaśnić wątpliwości dotyczące problemu występującego w rodzinie. Na koniec osoba zgłaszająca w jasny sposób formułuje pytania, na które rodzina powinna udzielić odpowiedzi, a które doprowadzą do rozwiązania istniejącego problemu.

Zasadniczym elementem tego dnia jest:

b. prywatny czas dla rodziny

Jest to moment, kiedy pomieszczenie, w którym ma miejsce konferencja opuszczają zaproszeni specjaliści, osoba zgłaszająca i koordynator. Rodzina rozważa uzyskane informacje, poszukuje optymalnych rozwiązań oraz odpowiadając na zadane pytania sporządza plan pomocy dziecku i rodzinie znajdując się w potrzebie.

Ostatnim punktem konferencji jest:

c. zaakceptowanie (lub nie) planu stworzonego przez rodzinę przez osobę zgłaszającą.

Jeżeli osoba zgłaszająca zgadza się z planem, głównie pod względem bezpieczeństwa dla dziecka i rodziny, wypracowanym przez rodzinę, ustala sposoby wprowadzenia go w życie.

Koordynator przekazuje każdemu uczestnikowi konferencji kopię sporządzonego planu. Przyjęcie planu przez rodzinę jest formą zobowiązania wobec jego postanowień. Od tego momentu wszyscy członkowie angażują się w realizację planu.

Zakończenie konferencji nie jest jednoznaczne z zakończeniem pracy z rodziną. Na tym etapie koordynator wycofuje się, a zadanie to jest podejmowane przez osobę prowadzącą dany przypadek przed KGR. Kontrola realizacji planu jest prowadzona zarówno przez rodzinę jak i instytucję. Przekazanie rodzinie funkcji kontrolnej jest także jednym z fundamentów metody. Na ogół wyznacza się jedną osobę, która regularnie udziela informacji pracownikowi socjalnemu o stopniu wypełniania poszczególnych ustaleń oraz w razie potrzeby zwraca się do niego z prośbą o pomoc. Osoba ta też w razie konieczności może zaproponować ponowne zorganizowanie Konferencji Grupy Rodzinnej.

Wykorzystanie tej metody w pracy z rodziną dziecka niepełnosprawnego znacznie wzmocni więzi wewnątrzrodzinne, uruchomi system społecznej pomocy dziecku i rodzinie oraz przygotowuje dziecko do rozwijania kontaktów społecznych w dorosłym życiu.

W Polsce Konferencja Grupy Rodzinnej jest metodą nową i zyskującą coraz większą liczbę entuzjastów. Jej korzenie sięgają Nowej Zelandii, gdzie obecnie przeprowadza się rocznie około 5000 konferencji. W prawodawstwie nowozelandzkim istnieje zapis stanowiący, że każda rodzina ma prawo do samodzielnego zmierzenia się z problemem stosując metodę Konferencji Grupy Rodzinnej jeszcze przed podjęciem działań sądu rodzinnego. Oczywiście nie wszystkie rodziny są w stanie z tej szansy skorzystać, jednak jak potwierdzają badania prowadzone na całym świecie (m.in. USA, Holandia, Wielka Brytania, Skandynawia, Australia, Belgia) metoda ta z powodzeniem wyzwala siłę, jaka tkwi uśpiona w wielu rodzinach. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie we wrześniu 2006 roku rozpoczął pilotażowy projekt wdrażania KGR w województwie małopolskim. Zostało przeszkolonych 24 koordynatorów oraz 36 osób zgłasza-

jących z systemu pomocy społecznej, którzy zostali przygotowani do wykorzystania metody w swojej pracy.

Katarzyna Mimiec
Koordynator projektu
ROPS, Kraków

Jarosław Przeperski
Centrum Wpierania Dzieci i Młodzieży „Młody Las” w Toruniu

Bibliografia:

- Głogowska M. (2005) Zjawiska wypalenia wśród matek dzieci niepełnosprawnych.
- Kościelska M. (1998) Trudne macierzyństwo. Warszawa.
- Pisula E. (1998) Stres rodzicielski a zespół wypalenia się sił u rodziców dzieci autystycznych. „Dziecko autystyczne”, T.VI, nr1.

Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego – jak uzyskać świadczenia rodzinne w Unii Europejskiej

Od 01 maja 2004 roku Polacy – obywatele polscy, przemieszczający się w granicach Unii Europejskiej oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego uzyskali prawo do świadczeń rodzinnych w innych państwach członkowskich UE i EOG. Umożliwia to koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego. Instytucją realizującą zadania z tego zakresu zgodnie z art. 21 ustawy o świadczeniach rodzinnych jest samorząd województwa. W Krakowie zadaniami z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zajmuje się Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej przy ul. Radziwiłłowskiej 1, który pełni funkcję instytucji właściwej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Jak uzyskać świadczenia rodzinne w Zjednoczonym Królestwie Brytanii i Irlandii Północnej?

Aby otrzymać świadczenia rodzinne należy wypełnić wniosek CH2 dostępny na stronie www.inlandrevenue.gov.uk/childbenefit, aby uzyskać dodatkowe informacje możemy napisać mail na ChildBenefit@ir.gsi.gov.uk. Świadczenie wypłacane jest osobom wychowującym dzieci **bez względu na**

dochód oraz posiadane oszczędności. Świadczenie na dziecko może zostać wypłacone maksymalnie **3 miesiące** wstecz od daty złożenia wniosku. Wysokość świadczenia to :

- 16,60 GBP na tydzień na najstarsze lub jedyne dziecko
- 10,05 GBP na każde następne dziecko

Świadczenia rodzinne pobierać można na dziecko, które:

- nie ukończyło 16 roku życia
- ma 16, 17 lub 18 lat i pobiera całodniową naukę w szkole podstawowej, średniej lub college
- jest w wieku 16 lub 17 lat ostatnio ukończyła naukę i zarejestrowała się w celu podjęcia zatrudnienia lub szkolenia. Musi to być osoba aktywnie poszukująca pracy, która nie podjęła jeszcze pracy ani szkolenia.

Do wniosku należy dołączyć następujące dokumenty:

- numer NIN (National Insurance Numer), jeśli nie posiadasz obecnie tego numeru możesz złożyć wniosek i rozpocząć starania o jego uzyskanie

- akt urodzenia dziecka lub świadectwo przysposobienia dziecka (najlepiej pobrać odpis unijny aktu urodzenia dziecka w Urzędzie Stanu Cywilnego, dokument ten zwolniony jest z opłaty jeśli pobierany jest do świadczeń rodzinnych).

Listy kontaktowe możemy napisać na:

- jeśli przebywasz na terenie Wielkiej Brytanii:

Child Benefit Office
PO BOx 1
Newcastle Upon Tyne
NE 88 1 AA

- jeśli przebywasz na terenie Irlandii Północnej:

Child Benefit Office
Windsor House
9-15 Bedford Street
Belfast
BT2 7UW

Jak uzyskać świadczenia rodzinne w Irlandii?

Świadczenie rodzinne jest świadczeniem wypłacanym miesięcznie na każde uprawnione dziecko, to jest:

- na dziecko w wieku do lat 16
- na dziecko w wieku lat 16, 17 lub 18 jeśli pobiera naukę w systemie dziennym lub na dziecko

niepełnosprawne umysłowo lub fizycznie jeśli pozostaje na twoim utrzymaniu

Uprawnienie wygasa w momencie osiągnięcia przez dziecko 19 lat. Warunkiem uzyskania świadczenia jest stałe zamieszkanie (Habitual Residence) na terenie Irlandii osoby ubiegającej się o świadczenie. Stałe zamieszkanie oznacza, że jesteś w stanie udowodnić swój bliski związek z Irlandią lub inną częścią Wspólnego Obszaru Podrózowania (Irlandia, Wielka Brytania, Wyspy Normandzkie i Wyspa Man).

Jak otrzymać świadczenia rodzinne w Niemczech?

Aby otrzymać zasiłek rodzinny w Niemczech należy złożyć wniosek Antrag Auf Kindergeld we właściwej instytucji niemieckiej Agentur Fur Arbeit. Zasiłek na dziecko w Niemczech wynosi:

- na pierwsze, drugie i trzecie dziecko po 154 euro
- na każde kolejne 179 euro

Świadczenia rodzinne nie podlegają opodatkowaniu na terenie Niemiec. Prawo do zasiłku rodzinnego na terenie Niemiec mają:

- rodzice podlegający w Niemczech nieograniczonemu obowiązkowi z tytułu podatku dochodowego

- rodzice, którzy żyją za granicą jednak w Niemczech jako pracownicy znajdują się w odniesieniu do Federalnego Urzędu Pracy w stosunku pociągającym za sobą obowiązek ubezpieczeniowy względnie nie podlegają ubezpieczeniu wskutek przekroczenia 65 roku życia
- rodzice pobierający od niemieckiego ubezpieczyciela świadczenia z tytułu renty lub wypadku i mieszkający w innym państwie UE lub EOG

Zasiłek rodzinny przysługuje na dziecko do 18 roku życia, powyżej 18 roku życia zasiłek przysługuje wyłącznie jeśli spełnione są następujące przesłanki:

- dziecko uczęszcza do szkoły, szkoły wyższej lub podlega kształceniu zawodowemu
- znajduje się w okresie przejściowym pomiędzy dwoma odcinkami kształcenia, okres ten nie może przekroczyć 4 miesięcy
- nie może rozpocząć lub kontynuować nauki ze względu na brak miejsc
- poszukuje pracy i zgłosiło się do właściwych urzędów rynku pracy
- wskutek upośledzenia fizycznego lub umysłowego, które wystąpiło przed 27 rokiem życia

nie jest w stanie pokryć swoimi siłami kosztów utrzymania

Prawo do zasiłku ustępuje wraz z ukończeniem przez dziecko 27 roku życia, a w przypadku dzieci poszukujących pracy wraz z ukończeniem 21 roku życia. Każdorazowo jednak kiedy dziecku, które ukończyło 18 lat, mimo iż spełnia powyższe wymogi, przysługują podlegające opodatkowaniu wpływy i nie podlegające opodatkowaniu pobory, w wysokości przekraczającej 7680 euro w roku podatkowym.

Jak otrzymać świadczenia rodzinne w Holandii?

Osoba ubezpieczona na terenie Holandii może otrzymać świadczenie rodzinne na dzieci:

- poniżej 16 roku życia (jeśli dziecko zamieszkuje we wspólnym gospodarstwie domowym lub jeśli nie zamieszkuje to łączy na jego utrzymanie)
- w wieku 16 lub 17 lat pobierające naukę w szkole, bezrobotne lub niepełnosprawne

Stawka świadczenia uzależniona jest od wieku dziecka, od dochodów dziecka oraz od faktu czy dziecko mieszka w domu rodzinnym.

Aby otrzymać świadczenie należy złożyć wniosek w Sociale Verzekeringbank (SVB), świadczenia wypłacane są kwartalnie, ponieważ uprawnienie do ich pobierania weryfikowane raz na kwartał.

Jak otrzymać świadczenia rodzinne w Hiszpanii?

Świadczenia rodzinne wypłacane są na każde dziecko poniżej 18 roku życia lub na dziecko starsze jeśli dziecko jest niepełnosprawne w stopniu co najmniej 65%. Niestety w Hiszpanii obowiązuje kryterium dochodowe, aby otrzymać świadczenia rodzinne dochód nie może przekroczyć limitu

ustalonego na każdy rok w powszechnej ustawie budżetowej. Przykładowo w latach poprzednich tj. 2006 roku limit był następujący 8.793,03 euro, natomiast jeśli w rodzinie było troje lub więcej dzieci limit roczny wynosił 14.990,94 euro. W przypadku niepełnosprawności dziecka dochód nie jest brany pod uwagę. Aby otrzymać świadczenia rodzinne należy złożyć wniosek w Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS).

*Urszula Tabak
ROPS, Kraków*

Konkurs dotacyjny 2007r.

Realizując zapisy wojewódzkiego „Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2007” 20 marca br. Zarząd Woj. Małopolskiego ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadań własnych województwa z zakresu pomocy społecznej na rok 2007.

Celem otwartego konkursu jest realizacja zadań wynikających ze

Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego.

W ramach konkursu realizowane mogą być projekty dotyczące:

- poprawy kondycji rodziny małopolskiej
- realizacji wojewódzkiej polityki społecznej dotyczącej osób niepełnosprawnych
- przeciwdziałaniu społecznemu wykluczeniu osób starszych

Złożone oferty zostaną ocenione przez Komisję Konkursową, która przedłoży listę rekomendowanych podmiotów Zarządowi Województwa Małopolskiego. Decyzję o wyborze ofert i o udzieleniu dotacji podejmie Zarząd Województwa Małopolskiego w formie uchwały. Podstawą do uruchomienia przyznanej dotacji jest zawarcie umowy z wybranymi przez Zarząd Województwa Małopolskiego podmiotami.

Podmiotami uprawnionymi do składania ofert są podmioty wymienione w art. 25 ustawy o pomocy społecznej (organizacje pozarządowe oraz szeroko rozumiane podmioty kościelne).

Na realizację zadań wybranych w ramach konkursu Zarząd Województwa Małopolskiego przeznaczył środki finansowe do kwoty ogółem 347.580 zł, z czego

- 127.580 zł przeznaczono na zadania z zakresu polityki prorodzinnej,
- 160.000 zł przeznaczono na wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych,
- 60.000 zł przeznaczono na przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu osób starszych,

Do konkursu mogą być składane oferty zadań, które realizowane będą w terminie od dnia 28.05.2007 r. do 16.11.2007 r.

Warunkiem przystąpienia do konkursu jest złożenie w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Krakowie oferty w terminie do 26.04.2007r. (liczy się data wpływu do ROPS, potwierdzona pieczęcią wpływu).

Szczegółowy regulamin konkursu znajduje się:

- na stronie internetowej pod adresem www.malopolskie.pl,
- Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego,
- w ROPS w Krakowie: www.rops.krakow.pl organizacje pozarządowe/ otwarte konkursy ofert
- u Koordynatora współpracy z organizacjami pozarządowymi 012 63 03 240

Przewidywany termin wyboru ofert – do 28.05.2007.

Zapraszamy do współpracy!

Nowy Zarząd Województwa Małopolskiego

8 marca br. podczas V Sesji Sejmiku Województwa Małopolskiego podjęta została uchwała w sprawie powołania nowego Zarządu Województwa Małopolskiego. W skład nowego Zarządu wchodzi:

Marszałek Woj. Małopolskiego – Marek Nawara

Strategia rozwoju województwa, nadzór i kontrola, regionalny program operacyjny, wieloletni plan inwestycyjny, finanse, współpraca międzynarodowa, promocja województwa, rozwój społeczeństwa informacyjnego, bezpieczeństwo publiczne, obronność, geologia

Wicemarszałek Woj. Małopolskiego – Roman Ciepela

Infrastruktura drogowa i kolejowa, transport i komunikacja, rynek pracy, program operacyjny kapitał ludzki

Wicemarszałek Woj. Małopolskiego – Leszek Zegzda

Kultura, edukacja, sport, turystyka, ochrona dziedzictwa kulturowego, współpraca z organizacjami pozarządowymi

Członek Zarządu Woj. Małopolskiego – Marek Sowa

Polityka przestrzenna, geodezja, mienie województwa, rozwój gospodarczy, fundusze strukturalne

Członek Zarządu Woj. Małopolskiego – Wojciech Kozak

Ochrona zdrowia, polityka społeczna, polityka prorodzinna, ochrona środowiska, rolnictwo, rozwój obszarów wiejskich, infrastruktura przeciwpowodziowa

Nagroda Marszałka Województwa Małopolskiego „Kryształy Soli”

dla najlepszych organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego, edycja 2007 r.

Marszałek Województwa Małopolskiego serdecznie zaprasza wszystkie organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego do udziału, w III już edycji konkursu „Kryształy Soli”.

Ustanowiona w 2005 roku Nagroda – w celu wzmocnienia wizerunku i promowania działań najlepszych małopolskich organizacji pozarządowych, której nazwa nie przez przypadek, nawiązuje do wyrażenia „sól ziemi” oznaczającego ludzi cennych, wyjątkowych, godnych naśladowania, najbardziej wartościowe jednostki lub grupy ludzi w jakiejś społeczności – ma charakter honorowy, a mogące otrzymać ją organizacje wyłaniane są w drodze konkursu.

Dlaczego jako symbol wybrano sól? Bo jest to przyprawa, bez której życie nie ma smaku. Solą społeczeństwa obywatelskiego są organizacje pozarządowe i ludzie w nich pracujący, a statuetka „Kryształy Soli” jest wyrazem uznania samorządowych władz Województwa dla tych wszystkich, którzy poświęcają swój czas dla budowania wspólnego dobra.

O to wyróżnienie – w poszczególnych kategoriach, wymienionych w Regulaminie Konkursu - mogą starać się wszystkie organizacje pozarządowe z terenu Małopolski. Przypominamy, że kandydaci do nagrody mogą zgłaszać się sami, mogą też ich zarekomendować samorzady gmin, powiatów i województwa, inne organizacje, a także osoby fizyczne.

Organizacja lub osoba zgłaszająca kandydata do Nagrody „Kryształy Soli” powinna uczynić to przy pomocy formularza zgłoszeniowego w terminie do 1 czerwca 2007 r. Zarekomendowana organizacja otrzyma następnie ankietę konkursową, której wypełnienie jest warunkiem uczestnictwa w konkursie. Ankiety konkursowe powinny wpłynąć do Urzędu Marszałkowskiego do 2 lipca 2007 r. Wszystkie druki dostępne są na stronie www.malopolskie.pl/organizacje_pozarządowe

Powyższe dokumenty należy przesłać w podanych wyżej terminach na adres Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków (liczy się data wypływu do Urzędu Marszałkowskiego).

Szczegółowe informacje można także uzyskać pod numerem telefonu (012) 63 03 240 oraz 63 03 241, email: ngo@malopolska.mw.gov.pl

„Amicus Hominum”

W lutym br. rozstrzygnięty został konkurs „Amicus Hominum”. Konkurs adresowany jest do osób prywatnych, które niosą bezinteresowną pomoc i wspierają najbardziej potrzebujących. Nagroda przyznawana jest w sześciu kategoriach: Polityka Społeczna, Polityka Prorodzinna, Edukacja i Wychowanie, Ochrona Zdrowia, Działalność Humanitarna oraz Działalność Filantropijna. Tegoroczni laureaci od wielu lat prowadzą działania na rzecz innych osób i aktywnie uczestniczą w życiu lokalnych społeczności. Gratulując nagrodzonym Marszałek Województwa Małopolskiego podkreślał ich wkład w kształtowanie i promocję wartości prospołecznych.

Organizatorem konkursu o Nagrodę „Amicus Hominum” jest Województwo Małopolskie. Jest ona uzupełnieniem Nagrody Marszałka Województwa Małopolskiego „Kryształ Soli” dla najlepszych organizacji pozarządowych prowadzących działalność pożytku publicznego.

Laureaci i wyróżnieni:**POLITYKA SPOŁECZNA**

- Bogusław Izworski, Zakliczyn – laureat
- Anna Olszyńska, Rabka Zdrój – wyróżnienie
- Andrzej Czernek, Piekietko – wyróżnienie

POLITYKA PRORODZINNA

- Janina Leja, Tarnów – laureat

EDUKACJA, WYCHOWANIE

- Jan Gałuszka – laureat
- Ks. Stanisław Kania – wyróżnienie
- Wiesława Borczyk- wyróżnienie
- Stanisława Wiatr Partyka – wyróżnienie

DZIAŁALNOŚĆ HUMANITARNA

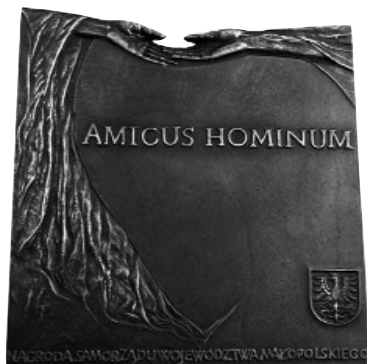
- Marta Chodacka – wyróżnienie

OCHRONA ZDROWIA

- Barbara Wytyszkiewicz - laureat, laureat Nagrody Grand Prix
- Alfreda Kozera - wyróżnienie
- Jerzy Kmiecik – wyróżnienie

DZIAŁALNOŚĆ FILANTROPIJNA

- Zofia Żelazny, Kraków – laureat
- Tadeusz Wrześniak, Skrzyszów – wyróżnienie

**Fundusze strukturalne –
Program Operacyjny Kapitał Ludzki**

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL), jest jednym z programów operacyjnych służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007 – 2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce.

Program będzie koncentrował swoje wsparcie na zatrudnieniu, edukacji, integracji społecznej, rozwoju potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnieniach związanych z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich, budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli, wdrażaniem zasady dobrego rządzenia oraz promocją zasobów pracy.

PO KL składa się z 11 Priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym jak i regionalnym. 4 z tych priorytetów będą realizowane w regionie:

- rynek pracy otwarty dla wszystkich oraz integracja społeczna,
- regionalne kadry gospodarki,
- rozwój wykształcenia i kompetencji

– partnerstwo na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

W ramach komponentu centralnego środki zostaną przeznaczone przede wszystkim na wsparcie efektywności struktur i systemów instytucjonalnych, natomiast środki komponentu regionalnego zostaną przeznaczone na wsparcie dla osób i grup społecznych. Program Operacyjny Kapitał Ludzki finansowany będzie w 85 proc. ze środków Unii Europejskiej (Europejskiego Funduszu Społecznego) oraz w 15 proc. ze środków krajowych. Całość kwoty, jaką przewidziano na realizację programu, wynosi prawie 11,5 mld euro, w tym wkład finansowy EFS to ponad 9,7 mld euro, a pozostałą część stanowią środki krajowe. Małopolska na realizację programu otrzymała 553 175 460 euro.

Ze środków PO KL będą mogły korzystać także gminy i powiaty, zarówno w ramach projektów systemowych jak i konkursowych. Oferta projektów możliwych do realizacji z PO KL nie jest zawężona jedynie do zagadnień rynku pracy. Priorytety działań podejmowanych przez gminy czy powiaty z Małopolski powinny kon-

centrować się przede wszystkim na realizacji przedsięwzięć związanych z przeciwdziałaniem bezrobociu, a co za tym idzie zapobieganiu ubóstwu. Jak wynika, bowiem z analiz społecznych przeprowadzonych przez ROPS na podstawie danych pozyskanych z OPS i PCPR podstawowymi przyczynami korzystania przez klientów instytucji pomocowych ze środków pomocy społecznej są bezrobocie i ubóstwo.

Podkreślić jednak należy, że podstawą dla właściwej absorpcji środków z PO KL będzie opracowana przez gminy i powiaty strategia rozwiązywania problemów społecznych wskazująca te kierunki działania, które będą odpowiedzialną na najbardziej palące problemy na terenie danej społeczności lokalnej. Naturalnym jest, że cytowana strategia stanowić powinna rozwinięcie Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007 – 2013.

Zapisy priorytetu VII PO KL – „Rynek pracy otwarty dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej” są spójne z kierunkami rozwoju, znajdującymi się w obszarze V „Spójność wewnątrzregionalna” – Strategii Rozwoju Woj. Małopolskiego. Daje to gminom i powiatom możliwość wykorzy-

stania środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego dla osiągnięcia jakościowej zmiany w obszarze polityki społecznej. Spójność wewnątrzregionalna charakteryzowana w Strategii kierunkami polityki: „Integrująca polityka społeczna” „Poprawa kondycji małopolskiej rodziny”, wymienia jako najważniejsze działania, m.in.: wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych, przeciwdziałanie międzypokoleniowej transmisji biedy, wspieranie programów pomocy dzieciom i młodzieży zagrożonej społecznym wykluczeniem, reintegrację społeczną i zawodową środowisk zagrożonych, promocję i rozwój inicjatyw podmiotów ekonomii społecznej, tworzenie warunków dla rozwoju organizacji pozarządowych, rozwój systemu szkoleń ustawicznych dla kadr działających na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym kadr podmiotów ekonomii społecznej.

Pamiętać jednak trzeba, że przygotowując się do właściwego korzystania ze środków unijnych, należy podjąć działania nakierowane na wzmocnienie kadry pomocy społecznej. Samo jednak zwiększenia zatrudnienia w ośrodkach pomocy społecznej, chociaż niezbędne, nie jest warunkiem

wystarczającym. Kadra pomocy społecznej musi zostać do konsumpcji środków unijnych właściwie przygotowana, zatem aplikujący o fundusze z PO KL powinni, poza projektami dotyczącymi rozwiązywania problemów społecznych, opracować plan szkoleń pracowników pomocy społecznej i pozyskać środki na jego realizację.

Prawdopodobnie pierwszy nabór wniosków do konkursu rozpocznie się w drugiej połowie tego

roku. Obecnie trwają intensywne prace nad przygotowaniem szczegółowych procedur i wytycznych, niezbędnych do rozpoczęcia procesu wdrażania programu. W szczególności przygotowany jest Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL oraz Podręcznik Procesów PO KL, zawierające szczegółowe informacje i wytyczne dla instytucji zaangażowanych w proces absorpcji środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

NOWE AKTY PRAWNE

Dz.U.06.203.1500

Minister Pracy i Polityki Społecznej – rozporządzenie z dnia 2 listopada 2006 r.

Oplacanie składek na Fundusz Pracy przez osoby podejmujące zatrudnienie lub inną pracę zarobkową za granicą u pracodawcy zagranicznego.

Dz.U.06.208.1534

Sejm – ustawa z dnia 22 września 2006 r.

Zm.: ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Dz.U.06.208.1535

Sejm – ustawa z dnia 22 września 2006 r.

Zm.: ustawa o dodatkach mieszkaniowych.

Dz.U.06.208.1536

Sejm – ustawa z dnia 22 września 2006 r.

Zm.: ustawa – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Dz.U.06.208.1537

Sejm – ustawa z dnia 18 października 2006 r.

Likwidacja niepodjętych depozytów.

Dz.U.06.208.1540

Sejm – ustawa z dnia 18 października 2006 r.

Zm.: ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektóre inne ustawy.

Dz.U.06.217.1587

Sejm – ustawa z dnia 18 października 2006 r.

Zmiana ustawy – Kodeks pracy.

Dz.U.06.217.1591

Minister Pracy i Polityki Społecznej – rozporządzenie z dnia 29 listopada 2006 r.

Zm.: rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop.

Dz.U.06.221.1615

Sejm – ustawa z dnia 16 listopada 2006 r.

Zm.: ustawa – Kodeks pracy oraz ustawa o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Dz.U.06.222.1630

Sejm – ustawa z dnia 16 listopada 2006 r.

Zm.: ustawa o świadczeniach rodzinnych.

Dz.U.06.225.1635

Sejm – ustawa z dnia 16 listopada 2006 r.

Oplata skarbową.

Dz.U.06.225.1636

Sejm – ustawa z dnia 16 listopada 2006 r.

Zm.: ustawa – Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej.

Dz.U.06.227.1658

Sejm – ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r.
Zasady prowadzenia polityki rozwoju.

Dz.U.06.227.1661

Minister Pracy i Polityki Społecznej – rozporządzenie z dnia 30 listopada 2006 r.

Zm.: rozporządzenie w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Dz.U.06.234.1694

Sejm – ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r.
Cudzoziemcy.

Dz.U.06.237.1713

Rada Ministrów – rozporządzenie z dnia 18 grudnia 2006 r.

Zm.: rozporządzenie w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym.

Dz.U.06.241.1749

Minister Sprawiedliwości – rozporządzenie z dnia 15 grudnia 2006 r.

Zm.: rozporządzenie w sprawie określenia wzorów urzędowych formularzy wniosków o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego oraz sposobu i miejsca ich udostępniania.

Dz.U.06.241.1750

Minister Sprawiedliwości – rozporządzenie z dnia 15 grudnia 2006 r.

Zm.: rozporządzenie w sprawie

szczegółowego sposobu prowadzenia rejestrów wchodzących w skład Krajowego Rejestru Sądowego oraz szczegółowej treści wpisów w tych rejestrach.

Dz.U.06.245.1775

Sejm – ustawa z dnia 7 grudnia 2006 r.
Zmiana ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej i niektórych innych ustaw.

Dz.U.06.246.1804

Minister Finansów – rozporządzenie z dnia 21 grudnia 2006 r.

Dokumentowanie zapłaty opłaty skarbowej oraz tryb jej zwrotu.

Dz.U.06.249.1831

Sejm – ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r.

Zm.: ustawa o pomocy społecznej.

Dz.U.06.249.1832

Sejm – ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r.
Zm.: ustawa o finansach publicznych oraz niektóre inne ustawy.

Dz.U.06.251.1844

Sejm – ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r.
Finansowe wsparcie tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych.

Dz.U.07.7.48

Sejm – ustawa z dnia 7 grudnia 2006 r.
Zm.: ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii.

Dz.U.07.10.68

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji – rozporządzenie z dnia 18 stycznia 2007 r.
Biuletyn Informacji Publicznej.

Dz.U.07.11.74

Sejm – ustawa
z dnia 13 października 1998 r.
System ubezpieczeń społecznych.

Dz.U.07.20.117

Rada Ministrów – rozporządzenie
z dnia 29 stycznia 2007 r.
**Uchylenie rozporządzenia w sprawie
szczegółowych warunków udzielania
pomocy przedsiębiorcom zatrudnia-
jącym osoby niepełnosprawne.**

Dz.U.07.20.118

Rada Ministrów – rozporządzenie
z dnia 29 stycznia 2007 r.
**Udzielanie pomocy przedsiębiorcom
zatrudniającym osoby niepełno-
sprawne.**

Dz.U.07.32.204

Minister Zdrowia – rozporządzenie
z dnia 9 lutego 2007 r.
**Ustalenie limitów cen leków i wyro-
bów medycznych wydawanych
świadczeniobiorcom bezpłatnie, za
opłatą ryczałtową lub częściową od-
płatnością.**

Dz.U.07.36.226

Sejm – ustawa z dnia 26 stycznia 2007 r.
Zm.: ustawa o pomocy społecznej.

Dz.U.07.38.243

Prezes Rady Ministrów – rozporządze-
nie z dnia 1 marca 2007 r.
**Szczegółowy zakres działania Mini-
stra Pracy i Polityki Społecznej.**

Dz.U.07.48.320

Sejm – ustawa z dnia 16 lutego 2007 r.
Zm.: ustawa o pomocy społecznej.

Spis treści

1. prezentacje. Stowarzyszenie „U Siemachy”	1
Katarzyna Mucha	
2. prezentacje. Stowarzyszenie Skrzydła	3
– Centrum Terapii, Sztuki i Integracji. Rachelą Molicka	
3. prezentacje. Fundacja Sztuki	6
Osób Niepełnosprawnych w Krakowie	
4. prezentacje. Integracyjna Grupa teatralna „Kucyki”	8
– Aleksandra Włodarczyk; Fundacja Hipoterapia na Rzecz Rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych w Krakowie	
5. prezentacje. Zajęcia regionalne FAR dla najmłodszych.	10
Małgorzata Górską; Fundacja Aktywnej Rehabilitacji, Kraków	
6. warto wiedzieć. Praca z rodziną dziecka niepełnosprawnego	13
metodą Konferencji grupy rodzinnej. Katarzyna Mimiec – Koordynator projektu – ROPS, Kraków; Jarosław Przeperski – Centrum Wpierania Dzieci i Młodzieży „Młody Las” w Toruniu	
7. warto wiedzieć. Koordynacja systemów zabezpieczenia	17
społecznego – jak uzyskać świadczenia rodzinne w Unii Europejskiej. Urszula Tabak – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie	
8. ogłoszenia. Konkurs dotacyjny 2007r.	20
9. warto wiedzieć. Nowy Zarząd Województwa Małopolskiego	22
10. ogłoszenia. Nagroda Marszałka Województwa Małopolskiego	23
„Kryształ Soli” dla najlepszych organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego, edycja 2007 r.	
11. ogłoszenia. Nagroda „Amicus Hominum”	24
12. warto wiedzieć. Fundusze strukturalne – Program Operacyjny	25
Kapitał Ludzki	
13. warto wiedzieć. Nowe akty prawne	28

Kwartalnik es.O.es
Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie
Redakcja numeru: Beata Trybocka

ISSN
1231-2770

Nakład:
1500 egz.

31-026 Kraków, ul. Radziwiłłowska 1
tel./fax: (012) 430-29-73, 422-06-36
www.rops.krakow.pl
e-mail: biuro@rops.krakow.pl

Wydawnictwo finansowane ze środków
Samorządu Województwa Małopolskiego

Skład i druk:
Wydawnictwo–Drukarnia „Ekodruk” s.c.
ul. Konfederacka 4, 30-306 Kraków
tel. 012 267 36 60, e-mail: biuro@ekodruk.eu, www.ekodruk.eu